

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर, महाराष्ट्र

दूरशिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग-२ : (सत्र ३)

अर्थशास्त्र: E0-22 (Optional Paper)

भारताचे सार्वजनिक अर्थकारण

(शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून)

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दूरशिक्षण केंद्र

भारताचे सार्वजनिक अर्थकारण

(Indian Public Finance)

(शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून)

एम. ए. भाग-२ : सत्र-३

अर्थशास्त्र :

EO-22 (Optional Paper)

© कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर (महाराष्ट्र)

प्रथमावृत्ती : २०२०

एम. ए. भाग - २ करिता (भारताचे सार्वजनिक अर्थकारण)

सर्व हक्क स्वाधीन. शिवाजी विद्यापीठाच्या परवानगीशिवाय कोणत्याही प्रकाराने नक्कल करता येणार नाही.

प्रती : ८००

प्रकाशक :

डॉ. व्ही. डी. नांदवडेकर

कुलसचिव,

शिवाजी विद्यापीठ,

कोल्हापूर - ४१६ ००४.

मुद्रक :

श्री. बी. पी. पाटील

अधीक्षक,

शिवाजी विद्यापीठ मुद्रणालय,

कोल्हापूर-४१६ ००४.

ISBN- 978-93-89327-85-4

★ दूरशिक्षण केंद्र आणि शिवाजी विद्यापीठ याबद्दलची माहिती पुढील पत्त्यावर मिळू शकेल.
शिवाजी विद्यापीठ, विद्यानगर, कोल्हापूर-४१६ ००४ (भारत)

दूरशिक्षण केंद्र
शिवाजी विद्यापीठ,
कोल्हापूर

भारताचे सार्वजनिक अर्थकारण
एम. ए. भाग-२ : ऐच्छिक पेपर-EO-22

अभ्यास घटकांचे लेखक

लेखक	घटक क्रमांक
प्रा. संजय धोंडे आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा	१, ४
प्रा. प्रवीण बाबर सहा. प्राध्यापक, दूरशिक्षण केंद्र, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर	२, ३

■ संपादक ■

डॉ. एस. एस. रूपे
विभागप्रमुख, अर्थशास्त्र विभाग,
देवचंद कॉलेज, अर्जुननगर,
ता. कागल, जि. कोल्हापूर

डॉ. एस. एल. पाटील
(माजी अर्थशास्त्र विभागप्रमुख,
सांगोला महाविद्यालय, सांगोला)
लक्ष्मी सदन बी आर ३, समर्थनगर,
नवे बालिंगे, ता. करवीर, शिंगणापूर रोड,
कोल्हापूर

अनुक्रमणिका

घटक क्रमांक	घटकाचे शीर्षक	पान क्रमांक
✓ १.	सार्वजनिक उत्पन्न	१
✓ २.	सार्वजनिक खर्च आणि सार्वजनिक कर्ज	३३
३.	तुटीची वित्तव्यवस्था, स्थानिक वित्त आणि राज्यकोषीय धोरण	६६
✓ ४.	संघराज्य वित्त	८९

संघराज्य वित्त
(Federal Finance)

अनुक्रमणिका

४.० उद्दिष्टे

४.१ प्रास्ताविक

४.२ विषय विवेचन

४.२.१ घटनात्मक तरतुदी-संघराज्य शासन व्यवस्थेतील वित्त आयोगाची भूमिका, गाडगीळ सूत्र

४.२.२ दहा, अकरा, बारा आणि तेराव्या वित्त आयोगांचे अहवाल

४.२.३ चौदावा वित्त आयोग-संदर्भीय अटी, दृष्टिकोण व शिफारशी

४.२.४ वित्तीय असमतोलाची समस्या, उर्ध्व व समपातळी असमतोल

४.३ सारांश

४.४ स्वयं-अध्ययनासाठी प्रश्न

४.५ स्वयं-अध्ययन प्रश्नांची उत्तरे

४.६ पारिभाषिक शब्द व शब्दार्थ

४.७ सरावासाठी स्वाध्याय

४.८ अधिक वाचनासाठी पुस्तके/संदर्भ सूची

४.० उद्दिष्टे

प्रस्तुत घटकाच्या अभ्यासामधून आपणास पुढील बाबींचे आकलन होण्यास मदत होईल.

१. संघराज्य वित्त व्यवस्थेतील घटनात्मक तरतुदी समजतील.

२. वित्त आयोगाची भूमिका समजण्यास मदत होईल.

३. दहा, अकरा, बारा आणि तेराव्या वित्त आयोगांचे अहवाल माहित होतील.

४. चौदाव्या वित्त आयोगाची सविस्तर कल्पना येईल.

५. वित्तीय असमतोलाचे स्वरूप समजण्यास मदत होईल.